

Generální finanční ředitelství
Lazarská 7, 117 22 Praha 1

GFR01205825
ESS

Sekce metodiky daní

Č.j.: 11977/25/7100-30118-203500

Informace ke změnám v plátcovství a registračním řízení v oblasti DPH od 1. 1. 2025

Úvod

Novelou zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty¹ (dále také jen „zákon o DPH“, nebo „zákon“), dochází od 1. 1. 2025 v souvislosti se změnami v oblasti zavedení režimu pro malé podniky k zásadním změnám v oblasti vzniku plátcovství a registrace k DPH v tuzemsku.

Tato informace shrnuje hlavní změny:

- v oblasti plátcovství daně
- při registraci plátce od 1. 1. 2025 a
- postup v registračním řízení podle přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.

Významnou změnou je **sledování výše obratu v tuzemsku pro zákonnou registraci**. Zjednodušeně lze uvést, že výše obratu **2 000 000 Kč** zůstává nezměněna, nicméně souběžně bude třeba sledovat i nový maximální limit obratu ve výši **2 536 500 Kč**. Dosažení každé z těchto částek způsobí, že se příslušný daňový subjekt stane plátcem DPH ze zákona, rozdíl je pouze v tom, od kterého dne se plátcem DPH stane. Dojde-li k překročení obratu 2 000 000 Kč, stává se plátcem od 1. 1. následujícího kalendářního roku. Pokud se rozhodne (a oznámí toto rozhodnutí ve včas podané přihlášce k registraci správci daně), může se stát plátcem již od následujícího dne po překročení částky 2 000 000 Kč. Nerozhodne-li se tedy daňový subjekt pro dřívější den plátcovství, stává se plátcem od 1.1. následujícího kalendářního roku. To však nastane pouze za předpokladu, že od doby překročení obratu 2 000 000 Kč do konce daného roku neuskuteční již další plnění spadající do obratu v tuzemsku, díky kterým by jeho obrat překročil částku 2 536 500 Kč. V takovém případě by se totiž stal plátcem DPH již od následujícího dne po překročení částky 2 536 500 Kč. Podrobnější informace k tomuto tématu uvádíme níže.

¹ Zákon č. 461/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 358/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

1. Povinná registrace plátce DPH z důvodu překročení obratu

1.1. Hlavní změny ve výpočtu obratu a vzniku plátcovství z důvodu překročení zákonem stanovené částky obratu

Osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku nebo osoba registrovaná do režimu pro malé podniky pro tuzemsko² (dále také jen „osoba“) bude od 1. 1. 2025 **sledovat nově obrat v tuzemsku**³ pro povinnou registraci dle § 6 zákona o DPH **za kalendářní rok** (nikoliv za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců).

Vzhledem k tomu, že výše obratu pro povinnou registraci se od 1. 1. 2025 sleduje nově za kalendářní rok, nevstupují do ní pro kalendářní rok 2025 plnění, která byla uskutečněna do 31. 12. 2024.

1.1.1. Vznik plátcovství v případech, kdy obrat překročí částku 2 000 000 Kč

- Plátcem se osoba stane od **1. ledna kalendářního roku bezprostředně následujícího** po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku **2 000 000 Kč**.⁴
- Tato osoba tedy bude registrována jako plátce DPH od 1. 1. následujícího roku po roce, ve kterém její obrat překročil uvedenou částku⁵, pokud plátcovství ze zákona nevznikne dříve (viz bod 1.1.2).
- Lhůta pro podání přihlášky k registraci je 10 pracovních dnů od překročení obratu (viz bod 1.4.).
- V přihlášce k registraci bude v řádku 06 uveden důvod registrace § 6 odst. 1 zákona o DPH.
- Zákon o DPH dále umožňuje, aby se daná osoba rozhodla, že chce být plátcem **již dnem následujícím** po překročení částky 2 000 000 Kč.
- Rozhodnutí, že chce být plátcem již dnem následujícím po překročení částky 2 000 000 Kč, musí příslušná osoba sdělit správci daně **ve včas podané přihlášce** k registraci (tj. do 10 pracovních dnů ode dne překročení částky obratu)⁶. Rozhodnutí musí být totiž správci daně sděleno způsobem, že v přihlášce k registraci daná osoba vyplní v řádku 06 jako důvod registrace § 6 odst. 2 písm. a) zákona o DPH.
- **Přihlášky k registraci podané po stanovené lhůtě** budou posouzeny (při splnění ostatních podmínek registrace) obdobně jako přihlášky podle § 6 odst. 1 zákona o DPH, tj. **jako přihlášky, ve kterých nebylo správci sděleno rozhodnutí** stát se plátcem dnem následujícím po překročení částky 2 000 000 Kč (přestože bude v řádku 06 jako důvod registrace uveden § 6 odst. 2 písm. a) zákona o DPH). V případě pozdě podané přihlášky k registraci se tedy osoba stane plátcem až od 1. 1. následujícího kalendářního roku, pokud plátcovství ze zákona nevznikne dříve.
- U přihlášek k registraci podaných do 30. 9. příslušného kalendářního roku (počínaje rokem 2025), ve kterých nebude sděleno rozhodnutí stát se plátcem dnem následujícím po překročení částky 2 000 000 Kč, se dále využije zvláštní ustanovení o registračním

² § 109bb až § 109bg zákona o DPH.

³ § 4a zákona o DPH

⁴ § 6 odst. 1 zákona o DPH.

⁵ Podle této nové právní úpravy tedy nejdříve od 1. ledna 2026.

⁶ § 6 odst. 2 písm. a) zákona o DPH

řízení.⁷ Při vzniku plátcovství ze zákona (splnění podmínek pro registraci) správce daně danou osobu nejprve pouze písemně vyrozumí a samotné rozhodnutí o registraci vydá v souladu se zákonem nejdříve 1. 12. a nejpozději 31. 12. příslušného kalendářního roku.

Příklad:

Obrat osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku překročí např. dne 15. 4. 2025 částku 2 000 000 Kč.

V přihlášce k registraci tato osoba jako důvod pro registraci uvede § 6 odst. 1 zákona o DPH – překročení obratu 2 000 000 Kč pro zákonnou registraci. Pokud nesplní jiné podmínky pro registraci k DPH dříve⁸, stane se ze zákona plátce až od 1. 1. 2026.

Pokud by ale tato osoba sdělila jako důvod registrace § 6 odst. 2 písm. a) zákona o DPH – tj. rozhodla se, že chce být plátcem již dnem následujícím po překročení obratu 2 000 000 Kč a přihláška k registraci by byla podána včas, např. 21. 4. 2025, stane se tato osoba ze zákona plátcem již od 16. 4. 2025.

1.1.2 Vznik plátcovství v případech, kdy obrat překročí částku 2 536 500 Kč

- Pokud **výše obratu v tuzemsku** překročí v příslušném kalendářním roce částku **2 536 500 Kč**, stane se daná osoba plátcem dnem následujícím po překročení této částky.
- Lhůta pro podání přihlášky k registraci je 10 pracovních dnů ode dne překročení této částky (dále bod 1.4.).
- V přihlášce k registraci je třeba vyplnit mimo jiné výši obratu a v řádku 06 příslušný zákonný důvod registrace § 6 odst. 2 písm. b) zákona o DPH.

V případě, že již byla podána přihláška k registraci z důvodu překročení zákonem stanovené částky obratu 2 000 000 Kč a následně do konce daného kalendářního roku dojde k překročení výše obratu 2 536 500 Kč, vzniká dané osobě **povinnost podat novou přihlášku k registraci**, a to i přesto, že již správce daně vydal vyrozumění o tom, že se tato osoba stane plátcem od 1. 1. následujícího kalendářního roku.

Příklad:

Obrat osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku překročí např. dne 15. 4. 2025 částku 2 000 000 Kč. V přihlášce k registraci, která byla podána do 10 pracovních dnů ode dne překročení obratu 2 000 000 Kč, tato osoba jako důvod pro registraci uvede § 6 odst. 1 zákona o DPH (plátce od 1. 1. 2026).

Následně je ke dni 16. 6. 2025 překročen obrat 2 536 500 Kč. Dané osobě vzniká povinnost podat v zákonné lhůtě novou přihlášku k registraci. Plátcem se stává ze zákona dříve než 1. 1. 2026 (v tomto případě 17. 6. 2025).

1.2 Vznik plátcovství a registrační povinnost osoby, která uskutečňuje pouze plnění, u kterých by jako plátce neměla nárok na odpočet daně

Pokud osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku nebo osoba registrovaná do režimu pro malé podniky pro tuzemsko **uskutečňuje pouze plnění, u kterých by neměla nárok na**

⁷ § 97b zákona o DPH

⁸ Jiným podmínkami může být např. překročení obratu 2 536 500 Kč nebo vznik plátcovství ze zákona v situacích, kde není rozhodující výše obratu.

odpočet daně, pokud by byla plátcem, plátcem se z důvodu překročení zákonem stanovené výše částky obratu nestává.

Plnění, u kterých by tato osoba neměla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, jsou osvobozená plnění bez nároku na odpočet daně⁹ a plnění s místem plnění mimo tuzemsko. Plátcem se tato osoba nestane, pokud bude uskutečňovat pouze tato plnění.

Pokud ale uskuteční plnění spadající do obratu v tuzemsku¹⁰, u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, a obrat v tuzemsku bude tímto překročen, stane se plátcem dle zákona o DPH

- prvním dnem kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč, pokud tato osoba uskuteční plnění, které spadá do jejího obratu v tuzemsku a u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, v kalendářním roce tohoto překročení,¹¹ nebo
- dnem následujícím po dni uskutečnění plnění, které spadá do jejího obratu v tuzemsku a u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem,
 - v případě, že toto plnění se uskutečnilo poté, co v příslušném kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč a správci daně ve včas podané přihlášce¹² k registraci sdělila, že se chce stát plátcem tímto dnem¹³,
 - v příslušném kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku 2 536 500 Kč, nebo pokud uskutečněním tohoto plnění došlo k překročení této částky,¹⁴ nebo
 - v bezprostředně předcházejícím kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč.¹⁵

1.3 Vznik plátcovství a registrační povinnost po zrušení registrace z důvodu ukončení ekonomické činnosti

Zákon o DPH nově obsahuje ustanovení související s povinností zůstat v systému DPH jeden rok vyplývající z unijního práva. V případech, kdy je ukončena ekonomická činnost, umožňuje zákon o DPH zrušit výjimečně registraci plátce dříve než po jednom roce. Pokud však tato osoba začne v témže roce po zrušení registrace znovu uskutečňovat ekonomickou činnost, neaplikují se na ni pravidla vzniku plátcovství při překročení obratu. Je pro ni nastaveno zvláštní pravidlo, kdy se nestává plátcem následující den po překročení obratu, ale **je plátcem ihned při uskutečnění zdanitelného plnění.**

Osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, které byla zrušena registrace z důvodu, že jako plátce přestala uskutečňovat ekonomickou činnost, je tedy plátcem ode dne, ve kterém uskutečnila plnění, u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem. To platí

⁹ § 51 zákona o DPH.

¹⁰ § 4a zákona o DPH.

¹¹ § 6 odst. 3 písm. a) zákona o DPH.

¹² Obdobně jako u § 6 odst. 2 písm. a) zákona o DPH se za včas podanou přihlášku považuje přihláška podaná ve lhůtě pro její podání. Do ř. 06 se uvede jako důvod registrace § 6 odst. 3 písm. b) bod 1 zákona o DPH.

¹³ § 6 odst. 3 písm. b) bod 1 zákona o DPH.

¹⁴ § 6 odst. 3 písm. b) bod 2 zákona o DPH.

¹⁵ § 6 odst. 3 písm. b) bod 3 zákona o DPH – toto ustanovení je použitelné až od 1. 1. 2026 s tím, že se bude testovat obrat za období roku 2025.

v případě, že v příslušném nebo bezprostředně předcházejícím kalendářním roce její obrat v tuzemsku překročil částku 2 000 000 Kč.¹⁶

Již první uskutečněné plnění, u kterého by měla nárok na odpočet, tedy tato osoba uskutečňuje jako plátce DPH.

Příklad:

Plátce požádá např. 1. 7. 2025 o zrušení registrace plátce z důvodu, že přestal uskutečňovat ekonomickou činnost v tuzemsku (§ 106 odst. 1 zákona o DPH). Obrat za sledované období leden až červen 2025 přesáhne 2 000 000 Kč. Registrace plátce je zrušena. Nicméně po zrušení registrace, např. v listopadu 2025, uskuteční daná osoba zdanitelné plnění v tuzemsku, u kterého by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem (např. dodání zboží). Vzhledem k tomu, že v roce 2025 její obrat přesáhne částku 2 000 000 Kč¹⁷, stává se plátcem ode dne uskutečnění plnění v listopadu 2025. Podle § 94 odst. 3 zákona o DPH má povinnost podat přihlášku k registraci do 10 pracovních dnů od uskutečnění zdanitelného plnění.

1.4 Lhůta pro podání přihlášky k registraci plátce DPH

Od 1. 1. 2025 se mění lhůta pro podání přihlášky k registraci, a to jak při vzniku plátcovství z titulu překročení obratu, tak i z ostatních zákonných důvodů.

Povinnost podat přihlášku k registraci je stanovena jednotně do 10 pracovních dnů¹⁸ ode dne

- překročení částky obratu 2 000 000 Kč, nebo částky obratu 2 536 500 Kč (u osoby podle § 6 odst. 1 zákona o DPH) – viz bod 1.1.
- uskutečnění plnění, které spadá do obratu v tuzemsku a u kterého by měla osoba povinná k dani nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem, a došlo k překročení částky obratu (u osoby podle § 6 odst. 3 zákona o DPH) – viz bod 1.2.
- uskutečnění zdanitelného plnění a překročení částky obratu (u osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku podle § 6 odst. 4 zákona o DPH) – viz bod 1.3.
- kdy se osoba stala plátcem (u plátce podle § 6b až 6ea zákona o DPH) – jedná se o další zákonem vymezené situace vzniku plátcovství ze zákona, kde není rozhodující výše obratu.

2. Dobrovolná registrace plátce DPH

Dobrovolná registrace osob povinných k dani se sídlem nebo provozovnou v tuzemsku bude umožněna za stejných podmínek jako dle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024. Dobrovolná registrace je možná, pokud tato osoba uskutečňuje nebo bude uskutečňovat plnění, u kterého

¹⁶ § 6 odst. 4 zákona o DPH.

¹⁷ K obratu za bezprostředně předcházející kalendářní rok (rok 2024) se v tomto případě nepřihlédne vzhledem k účinnosti příslušné právní úpravy od 1. 1. 2025. V roce 2026 již bude nutno v daném případě testovat obrat nejen za rok 2026, ale i obrat za rok 2025.

¹⁸ Lhůta stanovená podle dní počíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek běhu lhůty (§ 33 odst. 2 daňového řádu). Případně-li poslední den lhůty na soboru, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den (§ 33 odst. 4 daňového řádu).

by měla nárok na odpočet daně, pokud by byla plátcem (§ 6f odst. 1 zákona o DPH), a dosud nedosáhla obratu pro zákonnou registraci.

Ke změně dochází u registrace osob povinných k dani bez sídla nebo provozovny v tuzemsku. Od 1. 1. 2025 se budou moci dobrovolně registrovat k DPH pouze tzv. neusazené osoby, které nebudou registrovány do režimu pro malé podniky pro tuzemsko (§ 6f odst. 2 zákona o DPH). Pokud se osoby, které jsou v daném režimu registrovány, budou chtít stát plátcí dobrovolně, musí z tohoto režimu nejprve vystoupit.

Výše vymezené osoby se, tak jako podle dosavadní úpravy, stanou plátcem ode dne následujícího po dni oznámení rozhodnutí, kterým budou registrovány.

Příhlášku k dobrovolné registraci je možné podat také v předstihu (tj. nechat se zaregistrovat dříve dobrovolně), pokud existuje předpoklad, že výše obratu překročí v budoucnu (v příslušném kalendářním roce) částku 2 536 500 Kč.

Od 1. 1. 2025 je podmínkou pro podání přihlášky k dobrovolné registraci plátce, že žadatel o registraci není nespolehlivou osobou.¹⁹ Pokud nespolehlivá osoba podá přihlášku k registraci, bude řízení ve věci takto podané přihlášky zastaveno, neboť nebude splněn základní předpoklad pro její podání.

3. Registrační řízení a přílohy k přihlášce k registraci

Registrační řízení probíhá v souladu se zákonem č. 280/2009, daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), není-li zákonem o DPH stanovena speciální úprava odchylná se od obecné úpravy daňového řádu.²⁰ Podle § 129 odst. 1 daňového řádu rozhodne správce daně o registraci ve lhůtě 30 dnů ode dne podání přihlášky, popřípadě ode dne odstranění jejích vad.²¹

Příhlášku k registraci k DPH může podle zákona o DPH podat pouze osoba povinná k dani, tj. osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomickou činnost, nebo skupina. Správce daně může zejména u nově vzniklých subjektů požadovat doložení této základní podmínky pro registraci k DPH. Doložením výkonu reálné ekonomické činnosti nebo přípravné podnikatelské činnosti může dojít k urychlení procesu registrace. Z důvodu urychlení registračního řízení u všech typů registrace (tj. registrace ze zákona i dobrovolná registrace) je možno současně s přihláškou k registraci k DPH podat také Přílohu přihlášky k registraci k dani z přidané hodnoty – informace k ekonomické činnosti (dostupná na webových stránkách finanční správy jako příloha této informace).

Registrační řízení může rovněž urychlit přiložení dokladů prokazujících vznik plátcovství ze zákona. Mohou jimi být u registrace plátce z důvodu překročení obratu např. faktury dokládající dosažení příslušné výše obratu včetně přehledu obratu v daném kalendářním roce (vznik plátcovství dle § 6 zákona o DPH), doklad o nabytí majetku (registrace dle § 6b zákona o DPH), doklady dokládající poskytnutí služby či dodání zboží (vznik plátcovství dle § 6c zákona o DPH).

Přílohou dobrovolně podanou společně s přihláškou k registraci k DPH může být také příloha dokládající skutečné sídlo. K přihlášce k registraci právnické osoby mohou být přiloženy listiny či jiné důkazní prostředky nasvědčující tomu, že deklarovaným skutečným sídlem je místo, kde jsou přijímána zásadní rozhodnutí týkající se řízení osoby povinné k dani, popřípadě místo,

¹⁹ § 94a odst. 1 zákona o DPH.

²⁰ To platí také pro zvláštní ustanovení o registračním řízení (§ 97b zákona o DPH) – přihlášky podané z důvodu překročení obratu do 30. září daného kalendářního roku bez sdělení stát se plátcem dnem následujícím po překročení obratu.

²¹ Ve zvlášť složitých případech může tuto lhůtu prodloužit nejbližší nadřízený správce daně.

kde se schází její vedení. Žadatel sídlící v prostorách, které nejsou v jeho vlastnictví, může předložit písemnosti dokládající nájemní či jiný vztah k prostorám označeným v přihlášce k registraci jako skutečné sídlo (např. smlouva o pronájmu nebytových prostor uzavřená s vlastníkem či pronajímatelem).

Obdobně je doporučenou přílohou přihlášky k registraci k DPH také smlouva o vedení účtu (příp. potvrzení příslušné banky, že vlastníkem účtu uváděného v přihlášce je žadatel o registraci). V případě, že vlastníkem účtu není sám žadatel o registraci, je vhodné doložit smlouvu o vedení účtu nebo alespoň potvrzení příslušné banky o tom, kdo je vlastníkem tohoto účtu. Uvedené platí, pokud nejsou (nebo nebyly) příslušné smlouvy správci daně předloženy v rámci registrace k jiným daním.

Přihlášku k registraci nebo oznámení o změně registračních údajů lze podat pouze elektronicky (§ 101a odst. 2 zákona o DPH) prostřednictvím Daňové informační schránky (DIS+) nebo prostřednictvím aplikace Elektronická podání pro Finanční správu (tzv. „EPO“) na portálu Moje daně (www.mojedane.cz). Veškeré přílohy přihlášky k registraci se podávají také elektronicky, jako tzv. jiná příloha, která je součástí formuláře přihlášky k registraci zveřejněné na webových stránkách [finanční správy](#).

Postup v přechodném období – přechodná ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.

3.1. Vznik plátcovství a registrace po překročení částky obratu 2 000 000 Kč do 31. 12. 2024

Postup při registraci z důvodu překročení obratu do 31. 12. 2024 (čl. II bod 4 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.) **vychází z právní úpravy zákona o DPH účinné do 31. 12. 2024** (dále také „právní úprava účinná do 31. 12. 2024“).

Překročí-li výše obratu osoby povinné k dani do 31. 12. 2024 za období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 2 000 000 Kč (posledním tímto obdobím je leden až prosinec 2024), postupuje podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

Povinnost podat přihlášku k registraci má tato osoba do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, v němž došlo k překročení obratu (§ 94 odst. 1 právní úpravy účinné do 31. 12. 2024). Plátcem se tato osoba stane od prvního dne druhého kalendářního měsíce následujícího po měsíci překročení částky obratu, a to i když nesplní povinnost podat přihlášku k registraci (§ 6 odst. 2 právní úpravy účinné do 31. 12. 2024).

Příklad:

Osoba povinná k dani překročí v prosinci 2024 částku obratu 2 000 000 Kč, a to za sledované období leden až prosinec 2024. Do 15. 1. 2025 podá přihlášku k registraci k DPH. Plátcem se stane tato osoba od 1. 2. 2025, pokud nenastane situace, že by se stala plátcem k dřívějšímu datu na základě naplnění jiného zákonného důvodu.

Pokud výše obratu osoby povinné k dani překročí částku 2 000 000 Kč v prosinci 2024, podle čl. II bodu 4 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb. by se měla stát plátcem od 1. 2. 2025. Nicméně pokud např. dne 15. 1. 2025 (za období od 1. 1. 2025 do 15. 1. 2025) částka obratu překročí 2 536 500 Kč, stane se ze zákona plátcem již 16. 1. 2025, tedy dnem následujícím po překročení částky 2 536 500 Kč (viz bod 1.1.2). Povinnost podat přihlášku k registraci vznikne v zákonné lhůtě podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2025 (bod 1.4), a to i pokud již byla podána přihláška k registraci po překročení částky 2 000 000 Kč v prosinci 2024.

Výše uvedené vychází ze skutečnosti, že **od 1. 1. 2025 se postupuje podle nové právní úpravy**. Obrat se bude načítat za kalendářní rok (nikoliv za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců), a to počínaje kalendářním rokem 2025.

Obrat, který byl dosažen za uskutečnění plnění roku 2024, se do výpočtu obratu pro rok 2025 již nezapočte. Pokud tedy například osoba povinná k dani dosáhne v prosinci 2024 obrat 1 900 000 Kč, nebude tato hodnota započtena do výše obratu pro rok 2025. Pokud by například v lednu 2025 tato osoba dosáhla obratu 300 000 Kč, nestane se v lednu 2025 plátcem z důvodu překročení obratu.

3.2. Zákonná registrace z jiných důvodů než překročení obratu

Při vzniku plátcovství a registraci z důvodu naplnění ostatních podmínek zákonné registrace jiných než překročení částky obratu (plátce podle § 6b až 6e nebo § 6fa právní úpravy účinné do 31. 12. 2024) se využije čl. II bod 29 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.

Stane-li se osoba povinná k dani plátcem do konce roku 2024 podle § 6b až 6e nebo § 6fa právní úpravy účinné do 31. 12. 2024, na práva a povinnosti, které se vztahují k řízení o registraci, se použije tato původní právní úprava. Daná osoba má povinnost podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne, ve kterém se stala plátcem podle § 94 odst. 2 právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

3.3. Vznik plátcovství a splnění podmínek pro registraci před 31. 12. 2024

Čl. II bod 30 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb. stanovuje **postup u registračních řízení, která byla zahájena do 31. 12. 2024**. Registračním řízením se rozumí řízení o registraci plátce nebo řízení o zrušení registrace plátce. Pro tato registrační řízení se použijí ustanovení právní úpravy účinné do 31. 12. 2024 (může jít např. o registrační řízení zahájené u dobrovolné přihlášky plátce). Zrušení registrace je popsáno v bodu 4 této informace.

Stejný postup platí i u řízení o registraci plátce v případě, že se osoba povinná k dani stala plátcem ze zákona podle čl. II bodu 4 nebo 29 přechodných ustanovení. Jedná se o případy, kdy se osoba povinná k dani stala plátcem v roce 2024 nebo dříve a podala přihlášku k registraci v roce 2025 (např. v zákonné lhůtě do 15. 1. 2025 při překročení částky obratu v prosinci 2024), nebo podala přihlášku k registraci po zákonem stanovené lhůtě, případně přihlášku nepodala vůbec (nesplnila tedy svou registrační povinnost a správce daně danou osobu zaregistruje z moci úřední dodatečně). Z uvedeného vyplývá, že také u tzv. zpětných registrací, kdy podmínky pro registraci plátce byly splněny v roce 2024, se bude postupovat podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

Příklad:

Osoba povinná k dani překročí v prosinci 2024 částku obratu 2 000 000 Kč, a to za sledované období leden až prosinec 2024. Nesplní zákonnou povinnost podat přihlášku k registraci. Správce daně zjistí překročení obratu v červnu 2025 a provede zpětně registraci z moci úřední. Plátcem se stane tato osoba od 1. 2. 2025. V takovém případě se bude v registračním řízení postupovat podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

4. Zrušení registrace – přechodné období

4.1. Řízení o zrušení registrace plátce podle čl. II bodu 30 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.

U řízení o zrušení registrace plátce, která jsou zahájena do 31. 12. 2024, se postupuje podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

Zákon č. 461/2024 Sb. však pro zrušení registrace stanovuje novou podmínku - správce daně registraci nezruší, pokud obrat v tuzemsku v kalendářním roce 2025 překročil částku 2 000 000 Kč. Důvodem je, že daná osoba by se stala nejpozději k 1. 1. 2026 opět plátcem. Překročení obratu za kalendářní rok 2025 se posuzuje od 1. 1. 2025 do dne, kdy správce daně rozhoduje o zrušení registrace.

4.2. Zrušení registrace na žádost plátce podle čl. II bodu 31 písm. b) přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb.

Pokud se osoba povinná k dani stala plátcem do 31. 12. 2024 nebo podle čl. II bodu 4 nebo 29 přechodných ustanovení zákona č. 461/2024 Sb. a zároveň v roce 2025 (resp. v části roku 2025, které může správce daně ke dni rozhodnutí posoudit) nepřekročil její obrat 2 000 000 Kč, umožňuje přechodné ustanovení zrušení plátcovství na žádost plátce podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024, a to v definovaných vybraných případech.

Podle tohoto přechodného ustanovení zruší správce daně registraci na žádost plátce, pokud jsou splněny podmínky § 106b odst. 1 písm. a) bod 1²², nebo § 106b odst. 2 písm. a)²³ nebo § 106b odst. 3²⁴ právní úpravy účinné do 31. 12. 2024.

Tento postup zrušení registrace na žádost plátce podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2024 stanoví zákon č. 461/2024 Sb. jako možnost. Plátce se samozřejmě pro zrušení registrace od 1. 1. 2025 může rozhodnout využít postup podle nové právní úpravy účinné od 1. 1. 2025.²⁵

Příklad:

Plátce se sídlem v tuzemsku, který není skupinou, si může v roce 2025 požádat o zrušení registrace podle § 106b odst. 1 písm. a) bod 1 právní úpravy účinné do 31. 12. 2024, pokud uplynul 1 rok ode dne, kdy se stal plátcem, a za 12 bezprostředně po sobě předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců nedosáhl obratu většího než 2 000 000 Kč.

Přechodné ustanovení ale nebrání v této situaci požádat v roce 2025 o zrušení registrace rovnou podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2025. Využít lze:

²² Plátce se sídlem v tuzemsku, u kterého uplynul 1 rok ode dne, kdy se stal plátcem a který nedosáhl za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců obratu většího než 2 000 000 Kč.

²³ Plátce, který nemá sídlo v tuzemsku a který za 6 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců v tuzemsku neuskutečnil zdanitelné plnění nebo dodání zboží do jiného členského státu osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně, s výjimkou

1. zdanitelného plnění, u kterého je povinen přiznat daň příjemce plnění,
2. dodání zboží, které by tento plátce mohl dodat jako prostřední osoba pro kupujícího, pokud by v tuzemsku nebyl plátcem,
3. vybraného plnění, na které je použit zvláštní režim jednoho správního místa.

²⁴ Plátce podle § 6b nebo §6e, pokud uplynuly 3 měsíce ode dne, kdy se stal plátcem, a jeho obrat nepřesáhl za 3 bezprostředně předcházející po sobě jdoucí kalendářní měsíce 500 000 Kč.

²⁵ § 106 zákona o DPH ve znění od 1. 1. 2025.

- *ustanovení § 106 odst. 4 písm. a) bodu 1 zákona o DPH, pokud jde o plátce se sídlem v tuzemsku, který není skupinou, a uplynul alespoň jeden kalendářní rok ode dne, kdy se stal plátcem a jeho obrát v tuzemsku nepřesáhl za kalendářní rok 2024 ani za posuzovanou část kalendářního roku 2025 hodnotu 2 000 000 Kč, nebo*
- *ustanovení § 106 odst. 6 zákona o DPH, pokud jde o plátce podle § 6f (dobrovolná registrace plátce), pokud ke dni podání žádosti uplynulo alespoň 6 měsíců ode dne, kdy se stal plátcem a obrát v tuzemsku za příslušný ani předchozí kalendářní rok nepřesáhl 2 000 000 Kč.*

5. Změny v zákonné registraci u osob povinných k dani, které nemají sídlo v tuzemsku

Pro poskytnutí ucelené informace upozorňujeme také na změny v oblasti registrací pro osoby povinné k daní, které nemají sídlo v tuzemsku (tzv. neusazené osoby). Tyto osoby, pokud uskutečňovaly v tuzemsku plnění, z něhož jim vznikla povinnost zde přiznat daň, nemohly do 31. 12. 2024 využívat stejné podmínky jako tuzemské osoby, co se týká obrátu pro zákonnou registraci.

Nově dochází k tomu, že **osoby usazené v jiném členském státě EU mohou využívat osvobození od DPH v tuzemsku (tj. osvobození do limitu pro zákonnou registraci)** za stejných podmínek jako tuzemské daňové subjekty. Pro využití tohoto osvobození se nicméně musí registrovat ve svém členském státě usazení do tzv. přeshraničního režimu pro malé podniky pro Českou republiku. Následně se na ně vztahují výše uvedené podmínky pro zákonnou registraci. **Detailnější informace** k tomuto režimu budou k dispozici na webových stránkách finanční správy v části **Mezinárodní spolupráce a DPH**.

Na neusazené osoby, které buď nesplní podmínky registrace do přeshraničního režimu pro malé podniky pro Českou republiku anebo se do daného režimu nezaregistrují (tento režim je dobrovolný), se nevztahují podmínky osvobození od DPH do limitu pro zákonnou registraci. Tyto osoby se stávají plátcí DPH (bez ohledu na výši obrátu) ode dne uskutečnění zdanitelného plnění s místem plnění v tuzemsku, pokud jim vzniká dle zákona povinnost přiznat zde z tohoto plnění daň.

Ing. Radek Novotný
ředitel sekce